

ਉੱਤਰ-ਕੁੰਜੀ (ਬਾਰੂੰਵੀਂ)
ANSWER KEY (XII)
ਪੰਜਾਬੀ
104

SQP (2019-2020)

Time allowed : 3 hours

ਸਮਾਂ 3 ਘੰਟੇ

Maximum Marks : 100

ਅੰਕ 100

ਪ੍ਰਸ਼ਨ	ਕੁਲ ਅੰਕ	ਅੰਕ ਵੰਡ	ਸੰਕੇਤ ਨੋਟ
<p>1. ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ</p> <p>(ਉ) ਸਾਇੰਸਦਾਨ ਨਿਊਟਨ</p> <p>(ਅ) ਚੰਨ ਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਰਮ ਸਟਰਾਂਗ ਸੀ।</p> <p>(ਇ) ਸਮੁੰਦਰ ਬਣਦਾ ਹੈ।</p> <p>(ਸ) ਅੱਜ ਵਿਕਾਸ ਜਾਰੀ ਹੈ।</p> <p>(ਹ) ਆਦਮੀ ਤਜ਼ਰਬੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p>	5	1 1 1 1 1	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੈਰੇ ਵਿਚ ਸਤਰਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਤਿਵੇਂ ਵੀ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਹਨ।
<p>2. ਲੇਖ</p> <p>ਭੂਮਿਕਾ/ਆਰੰਭ/ਸ਼ੁਰੂਆਤ</p> <p>ਵਿਸ਼ਾ ਸਮੱਗਰੀ (ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪੰਜ ਨੁਕਤੇ)</p> <p>ਸਾਰੰਸ਼/ਸਿੱਟਾ</p>	10	3 5 2	
<p>3. ਆਖਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਪੱਤਰ</p> <p>ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਭਵਨ, ...ਕੇਂਦਰ, ...ਸ਼ਹਿਰ। ਮਿਤੀ</p> <p>ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ, ਸੰਪਾਦਕ ਜੀ, ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਜੀਤ, ਜਲੰਧਰ।</p> <p>ਵਿਸ਼ਾ — ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਗੰਦਗੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ .....</p>	5	ਆਰੰਭ 1 ਵਿਸ਼ਾ 3 ਅੰਤ 1	ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। +

ਆਪ ਦਾ ਸੁੱਭਚਿੰਤਕ/ਹਿਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸਪਾਤਰ ਉ.ਅ.ਏ.		
ਜਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਭਵਨ, ...ਕੇਂਦਰ, ...ਸ਼ਹਿਰ। ਮਿਤੀ ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ, ਐਸਐਚ ਓ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਹਿਰ..... ਵਿਸ਼ਾ — ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਚੌਗੀ ਬਾਰੇ .... ਆਪ ਦਾ ਸੁੱਭਚਿੰਤਕ/ਹਿਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸਪਾਤਰ ਉ.ਅ.ਏ		
4. (i) (ਉ) ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ (1) ਸਿੰਗ (2) ਪੁੰਜੀ (3) ਵੱਡਾ (ਅ) ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ (1) ਵਿਹੜਾ (2) ਗੋਭੀ (ii) (ਉ) ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ (1) ਓਹ! ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕੀ ਕੀਤਾ? (2) ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮਿਹਨਤ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ” (3) ‘ਤ੍ਰੈਲ ਤੁਪਕਾ’ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਚਨਾ ਹੈ। ਆ) ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ (1) ਠਹਿਰਾਉ (2) ਵਿਸਮਿਕ	3 2 3 2 1	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

(iii) (ਉ) ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ (1) ਚਾਰ ਬਲਦ ਤੇ ਦੋ ਕੱਟੀਆਂ ਚਰਦੀਆਂ ਹਨ। (2) ਕਮਲਿਆ ਤੂੰ ਇਹ ਕੀ ਕਹਿਰ ਕੀਤਾ। (3) ਸੁਰਜੀਤ ਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ ਹੈ। ਅ) ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ (1) ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ। (2) ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਆਪ ਕਰਾਂਗੀ।	3	1 1 1 1	
(iv) (ਉ) ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ (1) ਪਰਖ ਕੇ ਲੈਣਾ (2) ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੁੱਖ ਨਾ ਲੱਗਣਾ (3)) ਸਾਫ਼ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਅ) ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ (1) ਪੂਰਾ ਇਨਸਾਫ਼ ਹੋਣਾ (2) ਕਿਸਮਤ ਮਾੜੀ ਹੋਣੀ	2	1 1 1 1	
5. ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਸੰਗ— ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ। ਉਹ ਦਿਨ — ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਵਿਆਖਿਆ — ਬੀਤੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਾਪਸ ਨਾ ਮੁੜਨ ਦੀ ਗੱਲ..... ਜਾਂ ਪ੍ਰਸੰਗ — ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ। ਗਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਰਖੀਏ ਨਾਂ... ਮਨਜੀਤ ਟਿਵਾਣਾ.. ਵਿਆਖਿਆ — ਗਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਏ ਇਸ ਯਥਾਰਥ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ,,,,	8	3 5	ਜੇਕਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ, ਪਰ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ
6. ਗੁਆਚਿਆ ਮੁੰਡਾ ਨਾਵਲ ਭੂਮਿਕਾ — ਨਾਵਲ ਦਾ ਨਾਂ, ਨਾਵਲਕਾਰ ਦਾ ਨਾਂ, ਘੋਗੇ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ।	8	2	ਰਲਦੇ ਮਿਲਦੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਉੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
		3	(Ans Key XII th 2018-19)

<p>ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ + ਦਿਸ਼ਾਹੀਣ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਿਵੇਂ—ਆਲਸੀ, ਆਖੇ ਨਾ ਲੱਗਣਾ, ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ, ਸੁਆਰਬੀ, ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਨਿਡਰ, ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਪਾਤਰ। ਆਦਿ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਇਕੋ ਦਿਸ਼ਾ—ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਨਾ ਸਮਝਣ ਕਰਕੇ ਦਿਸ਼ਾਹੀਣ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਆਦਿ। ਸਾਰੰਸ਼</p> <p style="text-align: center;">ਜਾਂ</p> <p>ਭੂਮਿਕਾ — ਨਾਵਲ ਦਾ ਨਾਂ, ਨਾਵਲਕਾਰ ਦਾ ਨਾਂ, ਨਾਵਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਘੋਗੇ ਦੀ ਨਾਵਲ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਬਾਰੇ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ * ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਵਾਲਾ * ਕੰਮਚੋਰ * ਕਹਿਣਾ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ * ਝੂਠਾ *ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਮਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ * ਪਿਉ ਵਿਹੂਣਾ ਸਾਰੰਸ਼</p>	4 2		
<p>7. ਵਹਿੰਗੀ</p> <p>(ਉ) ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦਾ ਨਾਂ</p> <p>ਵਿਸ਼ਾ— ਮਾਂ ਪਿਓ ਦੀ ਸੇਵਾ</p> <p>ਅੰਤ</p>	7	1 4 2	<p>ਰਲਦੇ ਮਿਲਦੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਉੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।</p>
<p>8. (i) ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ</p> <p>(1) ਸਤਿੰਦਰਨਾਥ</p> <p>(2) ਲੀਨੂ</p> <p>(3) ਕਿਸ਼ੋਰ ਨਾਵਲ</p> <p>(4) ਸੋਨ ਕਾਟੇ</p> <p>(ii) ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ</p> <p>(1) ਤੋਸੀ ਕਰੁਣਾ ਦੀ ਦੋਸਤ ਹੈ।</p>	4	1 1 1 1 4	1 1 1 1 1

(2) ਮੁਕੰਦ	1		
(3) ਭਰਮ ਹੈ।	1		
(4) ਧਾਰੇ ਤਵੀਤ ਬਾਰੇ।	1		

<p>9. ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ</p> <p>ਆਰੰਭ—ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ—ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ, ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ, ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ, ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ, ਭਗਤਾਂ ਭੱਟਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਤਿ ਸੰਖੇਪ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਜਿਵੇਂ— 1430 ਪੰਨੇ, ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਰਾਗਾਬੱਧ, ਸੰਗੀਤ-ਬੱਧ, 31 ਰਾਗ, ਮਹਾਨ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਅਟੱਲ ਸਚਾਈਆਂ, ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਨਾਸ਼ਮਾਨਤਾ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਜਾਂ</p> <p>ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ</p> <p>ਸੂਫ਼ ਦਾ ਅਰਥ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ 1000 ਈ. ਵਿੱਚ ਆਇਆ.... ਰੱਬ ਨਾਲ ਇਸ਼ਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ.... ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ 112 ਸਲੋਕ ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ 1539 ਵਿੱਚ ਜਨਮ, ਮਲਾਮਤੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਏ ਵਾਲਾ.... ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਵੀ.... ਬੁਲੂ ਸ਼ਾਹ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਕਵੀ, ਅਰਬੀ ਫਾਰਸੀ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ....</p>	10		<p>ਰਲਦੇ ਮਿਲਦੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਉੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।</p>
--	----	--	---